

18.5.2006

**אמות מידה וקריטריונים לקביעת תשלום מיוחד למפונה שהתגורר מחוץ ל"יישוב
מפונה" כהגדרתו בחוק יישום תוכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005**

הגדרות

במסמך זה :

- "החוק" - חוק יישום תוכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005.
"התקנות" - תקנות יישום תוכנית ההתנתקות (כללים לאישור בקשה ולקביעת תשלום מיוחד), התשס"ו-2005.
"הוועדה" - הוועדה המיוחדת שמונתה לפי סעיף 137 לחוק.
"מבקש" - מי שהגיש בקשה לוועדה המיוחדת.
"יישוב מפונה" - כהגדרתו בסעיף 2 לחוק.
"שטח מפונה" - כהגדרתו בסעיף 2 לחוק.

כללי

1. לפי הוראות החוק, הזכאות לקבלת פיצוי בגין בית מגורים ו/או מענקים ושיפוי היא רק למי שביום הקובע התגורר ביישוב מפונה (או למי שביום הקובע היה בעל זכות בבית מגורים ביישוב מפונה). עם זאת, חלק מן המתיישבים שפנו במסגרת יישום תוכנית ההתנתקות התגוררו באתרי מגורים שהוקמו מחוץ ליישובים המפונים שברצועה (להלן: **אתרי המגורים**). מאחר ותושביהם של אתרי המגורים אינם זכאים לפיצוי לפי הוראות החוק, הם פנו לוועדה בבקשה לקבלת תשלום מיוחד, לפנים משורת הדין, בהתאם לסעיף 137 לחוק. כדי לבחון את האפשרות לאשר מתן תשלום מיוחד כאמור, גיבשה הוועדה אמות מידה לקביעת התשלום, בהתאם לשיקולים המנויים בתקנה 5 לתקנות, כמפורט להלן.
2. על אף האמור בסעיף 1, הוועדה רשאית להעניק תשלום מיוחד, מופחת, לפנים משורת הדין, למתיישבים באתרי המגורים, בהתחשב במידת אי החוקיות הכרוכה בהקמת אתרי המגורים ובנסיבות האישיות הנוגעות לאי החוקיות שדבקה בהתנהגותו של כל המבקש תשלום מיוחד כאמור. תשלום מיוחד זה יהיה נמוך מן הפיצוי לו היה זכאי המבקש אילו היה מתגורר ביישוב מפונה, בהתחשב כאמור במידת אי החוקיות.

תשלום מיוחד בגין בית מגורים

3. הוועדה תקבע מדרג של חומרת אי החוקיות שהתקיימה בכל אחד מאתרי המגורים, בשים לב לתנאים הנדרשים לקיומו של יישוב מוכר כדין, כמפורט להלן:
- (1) קיומה של החלטת ממשלה להקמת היישוב;
  - (2) קיומו של תחום שיפוט מוניציפאלי ליישוב;
  - (3) קיומה של תב"ע מאושרת ליישוב והיתרי בניה שניתנו לפיה;
  - (4) קיומן של זכויות קנייניות למגורים כדין ביישוב.
4. על אף האמור, תקבע הוועדה תשלום מיוחד בשיעור מופחת, או תחליט על אי מתן תשלום מיוחד כלל, אם לא התקיימו במגורי המבקש במקום התנאים שהתקיימו באתר המגורים שבו התגורר המבקש, ואשר על בסיסם נקבע שיעור הפיצוי לאותו אתר מגורים כאמור בסעיפים 2 ו-3 לעיל, או אם מצאה הוועדה כי נפלה במגורי המבקש במקום אי חוקיות נוספת על אי החוקיות שהתקיימה באתר המגורים, כגון צווי הריסה ו/או צווים לסילוק יד שהוצאו כנגד המבקש, וכן הליכים משפטיים שנקטו כנגדו בהקשר זה.
5. על אף האמור, רשאית הוועדה להגדיל את שיעור התשלום המיוחד אם התקיימו במבקש נסיבות מיוחדות שיפורטו בהחלטתה, ובלבד ששיעור התשלום שייקבע למבקש לא יעלה על הפיצוי שהיה המבקש מקבל לפי החוק, לו היה מתגורר ביישוב מפונה.
6. א. תשלום מיוחד בגין בית המגורים יינתן אך ורק בגין נכס או חלק מנכס, לפי העניין, שנבנה או שנרכש על ידי המבקש.
ב. מקום בו לא קיימת תב"ע במקום שבו נבנה בית המגורים, לא יינתן, ככלל, תשלום מיוחד בגין שטח העולה על השטח הממוצע לבניה המקובל באזור.
7. א. לא יינתן תשלום מיוחד על נכס, או על חלק מנכס, לפי העניין, שנבנה על-ידי המדינה או מי מרשויותיה (לרבות ההסתדרות הציונית), או במימונו.
ב. במקרים שבהם קיבל המבקש מהמדינה מענק ו/או הלוואה עומדת כמשמעה בסעיף 42 לחוק, לשם רכישת או בניית בית המגורים, יקוזז סכום המענק ו/או ההלוואה מסכום התשלום המיוחד בגין בית המגורים.

תשלום מיוחד שלא בגין בית המגורים

8. ככלל, תקבע הוועדה תשלום מיוחד שלא בגין בית המגורים, כחלק יחסי מתוך סכומי הפיצוי שהיו משולמים למבקש לפי סימן ב' לפרק ה' לחוק לו היה מתגורר ביישוב מפונה, בהתחשב, בין היתר, בפרמטרים הבאים:
- א. תקופות שבמהלכן התגורר המבקש ביישוב מפונה, ככל שישנן כאלה.
  - ב. נסיבותיו האישיות של המבקש.

ג. מדרג אי החוקיות של אתר המגורים ונסיבות אי חוקיות נוספות חמורות שהתקיימו לגבי המבקש ובית מגוריו, כמפורט בסעיפים 3 ו-5 לעיל.

9. ככלל, ובהתחשב בשיקולים שפורטו לעיל, תקבע הוועדה לילדיו הקטינים של המבקש תשלום מיוחד על השנים שבהן היה מרכז חייהם בשטח המפונה (לרבות מחוץ ליישוב מפונה) בסכום הקבוע בסעיף 46 לחוק, ובלבד שמרכז חייהם של הקטינים היה בשטח המפונה במשך שלוש שנים רצופות לפחות בתכוף לפני היום הקובע.

10. ככלל, לא יינתן למבקש שיפוי בשל מס רכישה, כמשמעו בסעיף 48 לחוק.

11. ככלל, לא יינתנו למבקש שהתגורר באתר מגורים תשלומים ו/או הטבות המגיעים, מכוח החלטות ממשלה, אך ורק למי שזכאי לפיצוי לפי סימן א' לפרק ה' לחוק (כגון דיור זמני).